

# Der Chemische Knebel

door Luitsen Koetsier

*Peter Lehmann heeft een opmerkelijk boek geschreven over de werking van neuroleptica en de toepassing daarvan in de psychiatrie, getiteld "Der Chemische Knebel".*

*Voor een enkeling onder u zal Peter nog bekend zijn als oprichter van de zogeheten Irren-Offensive in Berlijn. Hij wil graag meer bekendheid aan zijn boek geven en daarom heb ik een recensie uit de "Stadt Revue" - Kölns Stadttillustrierte- (12e jaargang nr. 6, juni 1987, blz 116 en 117) voor de lezers van het Bulletin vertaald.*

*Sommigen onder u zullen deze recensie hard en radicaal vinden, anderen juist een verademing in een tijd waarin de psychiatrie zichzelf als modern en dyna-*

*misch presenteert. Vaststaat dat hij een zeer gedegen werkstuk heeft afgeleverd dat ruime aandacht verdient. Zo schrijft hij bijvoorbeeld bovenaan blz. 100, dat in West-Duitsland het anti-psychosemiddel Semap reeds sinds 1 januari 1981, vanwege de bij dierproeven geconstateerde kankerverwekkende werking van de markt is genomen. Voor zover mij bekend is Semap in Nederland niet verboden. Sterker nog, in het bekende boek van Lucas Reijnders, "Geneesmiddelen in Nederland", 7e druk, staat over Semap dat dit middel er 'op het punt van kosten en bijwerkingen verhoudingsgewijs gunstig uitspringt'. Toch wel opmerkelijk vindt u niet?*

*Dan nu de recensie:*



## "Der Chemische Knebel"

De beoefenaren van de sociale en buurtgerichte psychiatrie gelden tegenwoordig als de vooruitstrevende vertegenwoordigers van hun beroepspersoon. Met hun kritiek op bepaalde wantoestanden in de ouderwetse grote inrichtingen sloten zij zich aan bij het netwerk van alternatieven. De psychiatrische behandeling zelf, het 'rustig maken' door middel van neuroleptica, blijft van hun kritiek uitgezonderd. Deze 'behandeling' vormt namelijk de beste basis voor de uitbreiding van de Psychiatrie-in-de-buurt.

Bekijkt men de werking van deze 'medicijnen', dan wordt duidelijk, waarom psychiaters tegenwoordig voor de onderdrukking van de 'psychisch gestoorden' met minder muren en ketenen toekunnen. De spectaculaire successen in de strijd tegen de psychiatrie in de zeventiger jaren berustten mede op de publieke verontwaardiging over de middeleeuwse opsluitingsmethoden. De chemische ommuring is minder zichtbaar en aantastbaar, versluiert het geweld van de psychiatrie als systeem en bemoeilijkt de strijd daartegen. De levensverwoestende eigenschappen en werking van neuroleptica zijn nauwelijks openbaar bekend en worden door de psychiaters zorgvuldig ge-

heim gehouden. Peter Lehmann wil door middel van zijn boek, waarin hij ook een schets geeft van de historische ontwikkeling in de richting van de psychiatrie zoals deze er nu uitziet, die verborgen kennis van de psychiaters naar buiten brengen. De schadelijke en soms dodelijke gevolgen, die psychiaters met neuroleptica willens en wetens laten ontstaan, worden met citaten uit - voor een deel niet eerder gepubliceerde - vakliteratuur gestaafd. Vertaling en verklaring van medische vaktaal maakt dit boek ook voor mensen zonder medische vooropleiding begrijpelijk.

Neuroleptica verlagen de stofwisseling en zuurstoftoevoer naar de hersenen en ze blokkeren de overgang van zenuwprikkelers en het vegetatieve systeem. Psychiaters spreken van een toestand van 'vertraagd leven', een 'minimum-leven' of een 'winterslaap', die zij met deze vergiften bereiken. Deze toestand lijkt erg op het 'lokale hersensyndroom', dat normaliter na bepaalde hersenbeschadigingen en hersenchirurgische ingrepen optreedt. Psychiaters wijzen er zelf op, dat het gebrek aan zuurstof in de hersenen tot blijvende schade leidt. Bij sectie op mensen die met neurolep-

tica werden behandeld, werden in verscheidene delen van de hersenen ziekelijke veranderingen en verwondingen geconstateerd. En dienovereenkomstig zijn dan ook de verdere gevolgen niet meer te herstellen. De eindeloze lijst van deze schadelijke gevolgen, de zogenaamde 'bijwerkingen', wordt in dit boek uitvoerig onder handen genomen.

Wanneer lichamelijk letsel of sterfgevallen ten gevolge van neuroleptica-'behandeling' niet meer in de doofpot zijn te stoppen, proberen psychiaters zich met een verwijzing naar de 'bijwerkingen' of een 'overdosering' te rechtvaardigen, want het toepassen van systematische en bewuste vergiftiging kunnen ze natuurlijk niet toegeven. Peter Lehmann toont aan dat de 'overdosering' geen argument kan zijn. Al die beschuldigingen kunnen ook al bij kortdurende 'behandeling' met lage doseringen - óók met zogenaamd lichte neuroleptica - optreden.

En die 'bijwerkingen' dan? Bij zó veel bijwerkingen komt de vraag op, wat eigenlijk de gewenste hoofdwering van deze medicamenten is. Neuroleptica worden hoofdzakelijk tegen 'schizofrenie' gebruikt (in West-Duitsland - LK). Het antwoord op de vraag, wat deze vermeende ziekte inhoudt, blijven de psychiaters al meer dan honderd jaar schuldig. Hun zoeken naar lichamelijke oorzaken en erfelijke factoren heeft tot nu toe geen enkel resultaat gehad. En wanneer ze dan niet weten, wat ze moeten behandelen of genezen, blijft hun niets anders over, dan de werkzaamheid van hun medicamenten opnieuw, maar dan aan de zichtbare 'bijwerkingen' af te lezen.



De verschijnselen van de ziekte van Parkinson en de diverse bewegingsstoornissen beschouwen zij als 'voorwaarde' en uitgangspunt voor het succes van de behandeling! Pas wanneer die verschijnselen optreden, geldt dat een 'therapeutisch werkzame dosering' is bereikt. De zogenoemde 'bijwerkingen' zijn dus geen bijwerkingen; het is precies die werking die wordt beoogt!

Een enkele keer geven psychiaters zelf toe, 'dat het medicamenteuze dwangjak met haar akinese (d.i. het gestoord zijn van het bewegingsapparaat) vaak helemaal niet zo ongewenst is'. Datzelfde geldt voor de psychische gevolgen van parkinsonisme en zuurstofgebrek, die door neuroleptica worden veroorzaakt: enerzijds verlies aan wil, apathie, een gevoel van onvermogen iets te presteren, verstuifing, duizeligheid en anderzijds een staat van opwinding, die zich uit in een doelloos in de weer zijn. 'Gelijkmoedig en gelaten doet de patiënt wat men van hem verlangt. Wil en creativiteit zijn belemmerd.' De patiënten worden 'coöperatiever en toegankelijker', gedwee, controleerbaar, geven hun afweerende houding op en worden meegaand. Een farmaceutisch bedrijf prijst daarom de 'temmende werking' van haar vergiften aan. Gemakkelijk te behandelen 'patiënten' die rustig, zonder allerlei eigen wensen en eisen, doen wat hun gezegd wordt, zoals bijvoorbeeld de hele dag in 'arbeidstherapieën' of in werkplaatsen voor gehandicapten stompzinnig werk verrichten - daarmee zou het doel van de psychiatrische 'normalisering' zijn bereikt. Tenslotte is er nog een laatste 'bijwerking' van deze hulpeloze en hope-loze toestand die moet worden vermeld: neuroleptica wekken depressies en zelfmoordneigingen op - waartegen psychiaters dan weer heropname in de inrichting aanbevelen....

Peter Lehmann weet waarover hij schrijft. Hij werd zelf in 1977 in een zenuwinrichting opgenomen en met neuroleptica volgestopt. Na zijn invrijheidsstelling heeft hij die vergiften eigenstandig afgebouwd. Hij heeft in 1980 de Irren-offensive mede opgericht, een zelfhulp-organisatie van psychiatrie-overlevenden, die tegen de psychiatrie in al haar verschijningsvormen strijdt. In een jaren durend proces probeerde hij het inzagerecht in het eigen dossier te verkrijgen. Maar de justitie stond

vervolg op pag. 19

ook in dit geval aan de zijde van de psychiatrie. Het hooggerechtshof oordeelde in 1983 dat dossiers als 'geheimakten' van de psychiater zijn te beschouwen en het Bundesverfassungsgericht (het hof voor grondwetzaken) wees in 1986 de daar tegenin gebrachte bezwaren van de hand.

Net zo verborgen blijft voor de meeste patiënten de grootte van het risico, waaraan zij door de systematische vergiftiging blootgesteld worden. De direct merkbare 'bijwerkingen' zijn echter al ondraaglijk gebruik. In verscheidene studies beklagen psychiaters zich erover dat 40 tot 50% van hun 'slachtoffers' binnen en buiten de inrichting hun medicamenten niet trouw slikt. Openlijke

en heimelijke medicijnweigering is onderdeel van de dagelijkse 'kleine oorlog' in de psychiatrie. De verspreiding van de in dit boek verzamelde informatie kan eraan bijdragen, het verzet tegen de chemische knevel te versterken. En acties om medicamenten te boycotten kunnen een extra strijdmiddel vormen tegen de gevestigde psychiatrie. De psychiaters hebben niets anders dan hun medicamenten - ontwapend hen!

*"Der Chemische Knebel", Peter Lehmann, Antipsychiatrieverlag Berlin, 1986.*